

Naantali*

Ympäristö- ja ilmasto- ohjelma 2024-2030

Toimenpideohjelman toteuma 2025

Toteuma

Ympäristö- ja ilmasto-ohjelman toimenpiteitä seurataan toimenpideohjelmassa. Vuosittain julkaistaan lisäksi tämä dokumentti, johon on kerätty edellisenä vuonna toteutuneet toimenpiteet. Ohjelman vuosittaisesta toteumasta viestitään päättäjille, kaupungin työntekijöille ja kuntalaisille.

Toimenpiteet on jaoteltu sen mukaan, mitä tavoitetta toimenpide ensisijaisesti edistää. Jotkut toimenpiteet edistävät useampaa tavoitetta. Esimerkiksi Saaristomeren tilan parantamiseen tähtäävät toimenpiteet voivat myös vähentää luonnon monimuotoisuuden köyhtymistä sekä lisätä yleisesti ympäristö- ja/tai luontotietoutta.

Tavoite 1:

Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen 80% vuoteen 2030 mennessä (vuoden 2007 tasosta)

Kuinka tavoitteeseen päästään:

1. Parannetaan energiatehokkuutta ja lisätään uusiutuvaa energiaa
2. Vähennetään liikenteen päästöjä
3. Lisätään ilmastokestävyyttä kaavoituksen, maankäytön ja rakentamisen avulla
4. Edistetään kiertotaloutta ja hankintojen kestävyyttä
5. Turvataan hiilinielut ja -varastot osana päästötavoitetta

#	Toimenpide	Teema	Toimenpiteen kuvaus	Toteuttaja	Tavoiteltava vaikutus	Lisätiedot (linkki)
1	Katuvalaistuksessa suurpainenatriumvalaisimien korvaaminen LED-valaisimilla	Energiatehokkuus	Vuonna 2025 suurpainenatriumvalaisimia korvattiin LED-valaisimilla mm. Merimaskuntiellä. Kaikki uudet katuvalaistuspisteet on toteutettu LED-valotekniikalla, joissa on yöaikainen himmennys käytössä.	Tekniset palvelut, yhdyskuntatekniikka	Energiatehokkuuden lisääminen	
2	Julkisen alan energiatehokkuussopimukseen (JETS) 2026-2035 liittyminen	Energiatehokkuus, uusiutuva energia	Julkisen alan energiatehokkuussopimus on työ- ja elinkeinoministeriön, Energiaviraston, Kuntaliitto ry:n sekä Maakuntien tilakeskus Oy:n välinen sopimus energian tehokkaammasta käytöstä julkisella alalla vuosina 2026–2035. Liittyminen käsiteltiin teknisessä lautakunnassa vuonna 2025, ja kaupunginvaltuusto hyväksyi liittymisen 9.2.2026 kokouksessaan.	Tekniset palvelut, tilalaitos	Energiatehokkuuden lisääminen	Kaupunginvaltuusto 9.2.2026 § 4
3	Velkuan koulun aurinkopaneelit	Uusiutuva energia	Velkuan koulun katolle asennettiin vuoden 2025 aikana aurinkopaneelit.	Tekniset palvelut, tilalaitos	Uusiutuvan energia lisääminen	
4	Kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishjelma 2030:n toimenpiteet	Liikenne ja liikkuminen	Ohjelman seuranta raportoidaan vuosittain tekniselle lautakunnalle. Vuonna 2025 mm. edistettiin harrastusmatkaliikettä Seuratoimijat fiksun liikkumisen kirittäjinä -hankkeessa, minkä lisäksi tehtiin tie- ja katusuunnitelmia kevyenliikenteen väylien parantamiseksi.	Tekniset palvelut, Sivistyspalvelut	Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen, terveyden, turvallisuuden, tasa-arvon ja viihtyisyyden lisääntyminen	Kävely ja pyöräily Naantali
5	Naantalin rautatieliikennepaikan (asemaseutu) kehittäminen	Liikenne ja liikkuminen	Asemapaikan asemakaava on hyväksytty ja saanut lainvoiman vuonna 2025. Vuoden 2024 aikana on laadittu ratapihan ratasuunnitelma odottaa Traficomien hyväksyntää.	Tekniset palvelut, yhdyskuntatekniikka	Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen	
6	Ilmastovaikutusten arviointi kaupungin tekemissä kaavoissa	Lisätään ilmastokestävyyttä	Ilmastovaikutusten arviointi sisältyy kaikkiin kaupungin tekemiin kaavoihin. Vaikutuksia arvioidaan kaavaluonnos- sekä kaavaehdotusvaiheessa ja vaikutukset kirjataan kaavaselostukseen. Vuonna 2025 arviointi tehtiin yhteensä 11 asemakaavalle.	Tekniset palvelut, kaavoitus	Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen	

#	Toimenpide	Teema	Toimenpiteen kuvaus	Toteuttaja	Tavoitettava vaikutus	Lisätiedot (linkki)
7	Kestävän kehityksen mukaiset kaupungin hankinnat	Kestävät hankinnat	<p>Vuonna 2025 päivitettiin kaupungin hankintaohjeet. Päivitetyssä hankintaohjeessa painotetaan hankintojen kestävyttä sekä annetaan kilpailuttajille lisätietoja kestävyyskriteereistä.</p> <p>Vuonna 2025 kestävä kehityksen mukaisia hankintoja olivat mm.:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Kahdeksan sähkökäyttöistä pakettiautoa puhtaiden ajoneuvojen direktiivin mukaisesti o Kasvisvaihtoehdon suosiminen kokoustarjoiluissa o Hankittava sähköenergia on CO₂-vapaata sopimuskaudella 1.1.2025 - 31.12.2028. 	Konsernipalvelut, kaupungin kilpailutuksia tekevät	Hankintojen ympäristöystävällisyyden ja kestävyden lisääminen	
8	Kaupungin ateriapalveluiden hävikkiruuan hyödyntäminen	Kiertotalous	Kaupungin ateriapalveluiden hävikkiruokaa on saatu yhteistyössä SPR:n kanssa n. 1200 kiloa enemmän hyötykäyttöön kuin aiemmin. Ruokahävikin määrä on n. 9440 kg/vuosi ja hävikkiruokaa on saatu myytyä tai lahjoitettu n. 7400 kg/vuosi. Hävikkiä ei punnita joka päivä, vaan luku on laskettu hävikkipunnitusviikkojen pohjalta, myyty määrä perustuu SPR:n tilastointiin ja ateriapalveluiden kassaraportteihin.	Tekniset palvelut, ateriapalvelut	Kiertotalouden edistäminen	
9	Kestävä kehitys kouluissa	Kestävät hankinnat ja kiertotalous	Naantalin kouluissa kestävä kehitys näkyy mm. oppikirjojen sekä opetusvälineiden pitkäikäisellä käytöllä (uudelleenkäyttö ja korjaus mahdollisuuksien mukaan) sekä jätteiden kierrätyksenä.	Sivistyspalvelut	Kiertotalouden edistäminen	
10	Jätteiden monilokeroastioiden järjestäminen keskeisimmille turistialueille	Kiertotalous	Kaupunki on järjestänyt kesäkuukausiksi jätteiden monilokeroastioita keskeisimmille turistialueille, kuten vanhaan kaupunkiin, Kirkkopuistoon sekä Nunnakadun Kailon puoleiseen päähän.	Tekniset palvelut, tilapalvelut, viheryksikkö	Kiertotalouden edistäminen	
11	Digi ensin -hanke	Kiertotalous	Uusi viranomaispostin digitaalista ensisijaisuutta koskeva lainsäädäntö astunee voimaan vuoden 2026 keväällä. Vuoden 2025 aikana Naantalin kaupungin taholta selvitettiin ne järjestelmät, joissa hallintolain 54 §:n mukaisia päätöksiä ja asiakirjoja syntyy. Samalla laadittiin alustava suunnitelma Digi ensin -hankkeelle. Kaupunki haki loppuvuodesta poikkeamisluvat järjestelmiin, joissa teknisiä ja toiminnallisia valmiuksia digitaaliseen palveluun ei vielä ollut. Täytäntöönpanohankkeen voimaantulo lykkäytyi valtakunnallisesti eduskunnan istuntotouon vuoksi.	Hallinto ja päätöksentekopalvelut	Resurssien säästäminen	
12	Sähköisen säilyttämisen hanke ja sähköisen arkistoinnin käyttöönotto hallintopalveluissa	Kiertotalous	Sähköinen säilytysjärjestelmä on otettu tuotantoon. Vanhan asianhallintajärjestelmän tietojen siirto sähköiseen säilytykseen saatiin valmiiksi. Lisäksi vuoden 2025 aikana digitalisoitiin asiakirjakokonaisuuksia.	Hallintopalvelut, tietohallinto	Resurssien säästäminen	

#	Toimenpide	Teema	Toimenpiteen kuvaus	Toteuttaja	Tavoiteltava vaikutus	Lisätiedot (linkki)
13	Kaupungin omistamien joutomaiden kartoitus ja niiden muuttaminen metsiksi tai niityiksi	Hiilinielut	Viheryksikkö on kartoittanut joutomaita ja rekisteröinyt niitä sisäiseen karttapalveluun. Vuonna 2025 joutomaita ei ole muutettu metsiksi, mutta metsien kunnossapitoluokituksen jatkuvassa päivityksessä osa entisistä metsäalueista on tarkennettu niittymäisiksi alueiksi, joiden kunnossapitoluokka on "A4 Avoin alue".	Tekniset palvelut, viheryksikkö	Hiilinielujen lisääminen, luonnon köyhtymisen pysäyttäminen	
14	Naantalin Satama Oy:n toimenpiteet	Energiatehokkuus ja uusiutuva energia	Sähköautojen latauspisteitä asennettiin yhteensä kuusi kappaletta vuonna 2025.	Naantalin Satama Oy	Energiatehokkuuden lisääminen, kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen	
15	Naantalin Vuokratalot Oy:n toimenpiteet	Kiertotalous	Naantalin Vuokratalot Oy on vuoden 2025 aikana hankkinut yhteiskäyttöauton, jota Naantalin Vuokratalot Oy:n asukkaiden on mahdollisuus vuokrata lyhyeen tai pidempiaikaiseen käyttöön.	Naantalin Vuokratalot Oy	Resurssien säästäminen, kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen	NVT:n asukkailla on mahdollisuus käyttää Omago yhteiskäyttöautoa - Naantalin Vuokratalot Oy

Tavoite 2:

Luonnon köyhtymisen pysäyttäminen vuoteen 2030
mennessä

Kuinka tavoitteeseen päästään:

1. Lisätään luontotietoa ja sen hyödyntämistä
2. Kehitetään kaupungin sisäistä toimintamallia
3. Suojellaan ja hoidetaan uhanalaisia elinympäristöjä ja eliölajeja
4. Lisätään uuselinympäristöjä
5. Torjutaan vieraslajeja
6. Hoidetaan kaupungin omistamia metsiä kestävästi
7. Säilytetään ja lisätään kaupunkiluonnon monimuotoisuutta

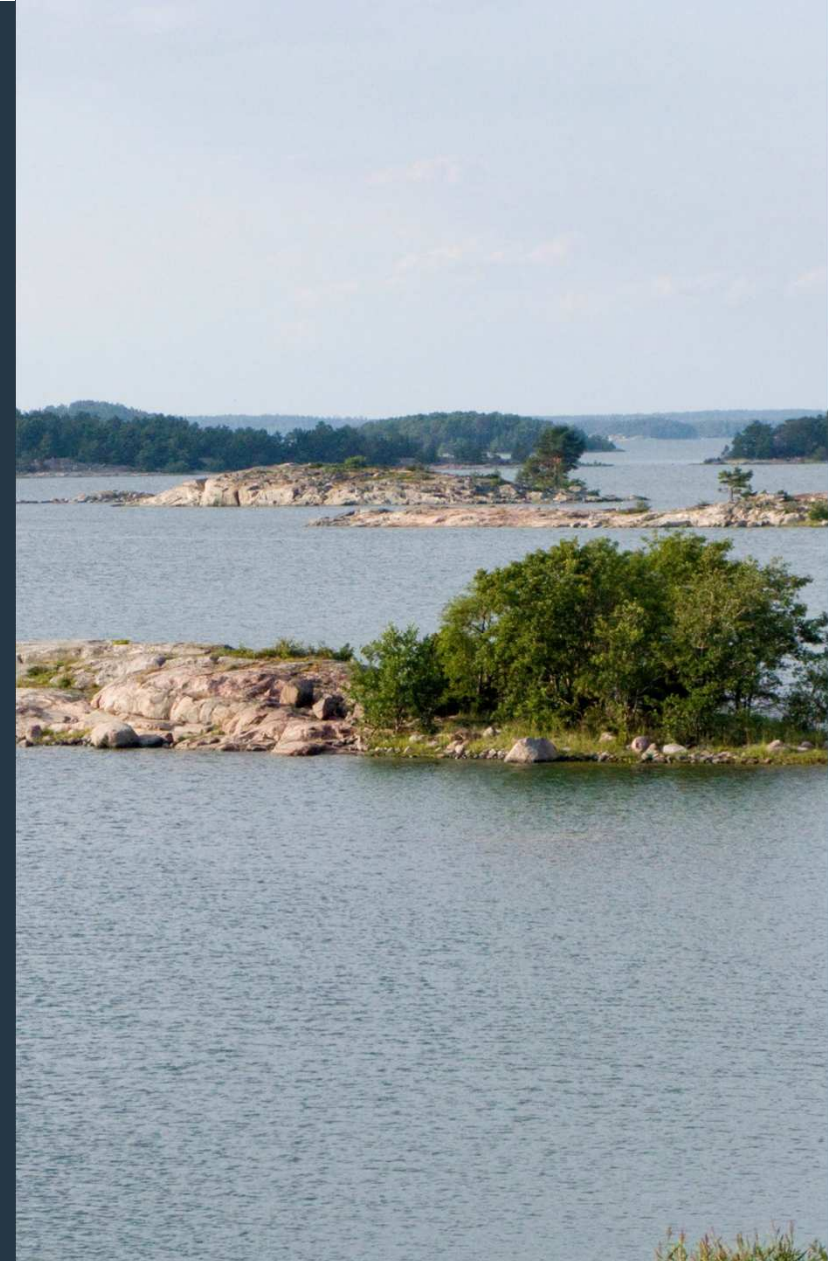

#	Toimenpide	Teema	Toimenpiteen kuvaus	Toteuttaja	Tavoiteltava vaikutus	Lisätiedot (linkki)
16	Kaupunki pitää yllä ja lisää ajantasaista luontotietoa erilaisin luontoselvityksin	Luontotieto	Vuonna 2025 on julkaistu kaupungin omistamista perinnebiotoopeista opas. Lisäksi kaupunki teetti vedenalaisia luontokartoituksia kaupungin omistuksessa olevilta vesialueilta Rymättylän Korvenmaa-Pakinainen-Pähkinäisten seudulla paikallisesti ekologisesti merkittävien merialueiden (PEMMA) määrittelytyön tueksi.	Tekniset palvelut, ympäristönsuojelu	Luonnon parempi huomioiminen organisaation toiminnassa ja päätöksissä	https://www.naantali.fi/sites/default/files/media/file/Naantalin%20perinnebiotoopiopas.pdf
17	Luontopaikkatiedon saavutettavuuden ja vaikuttavuuden lisääminen kaupunkiorganisaation sisällä	Luontotieto	Luontoselvitysten rajaukset on viety Tiera Cityyn ja ne näkyvät myös sisäisessä karttapalvelussa, jossa selvitysalueita klikkaamalla saa auki perustietoja selvityksestä sekä itse selvitysdokumentin. Osasta selvityksistä löytyy myös kartalle vietyjä kohdetietoja. Karttapalvelusta löytyy myös rajapinta Suomen ympäristökeskuksen (SYKE) aineistoihin. Kaikki aineistot voidaan tuoda myös ArcGis Pro-ohjelmaan suunnittelun pohjaksi.	Tekniset palvelut, ympäristönsuojelu ja paikkatietoasiantuntija	Luonnon parempi huomioiminen organisaation toiminnassa ja päätöksissä	
18	Ilmastonmuutokseen sopeutuminen Varsinais-Suomen kunnissa (SOPU) -hanke	Sisäinen toimintamalli	Vuonna 2025 alkaneessa hankkeessa kootaan tietoa erilaisista ilmastonmuutokseen sopeutumisen toimenpiteistä, joita kuntakentällä voidaan nyt ja jatkossa toteuttaa. Näin autetaan kuntia tekemään tietoon perustuvia päätöksiä ja ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä. Vuonna 2025 osallistuttiin hankkeen työpajaan.	Tekniset palvelut	Kehitetään kaupungin sisäistä toimintamallia	Ilmastonmuutokseen sopeutuminen Varsinais-Suomen kunnissa (SOPU) - valonia.fi
19	Varsinais-Suomen Helmikunnat III -hanke	Perinnebiotoopit	Valonian ja viiden varsinaissuomalaisen kunnan (Laitila, Naantali, Parainen, Salo ja Uusikaupunki) yhteisessä luonnonhoitohankkeessa vuosien 2024-2025 aikana Naantalissa kunnostettiin ja hoidettiin Velkuanmaan Sekstantin katajakettoa.	Tekniset palvelut, ympäristönsuojelu	Luonnon monimuotoisuuden lisääminen, perinneympäristöjen ylläpitäminen	https://valonia.fi/hanke/varsinais-suomen-helmikunnat-3/
20	Saariston linnut törmiltä ruovikoihin -hanke	Elinympäristöjen hoito	Hankkeessa tehdään konkreettisia toimia, joilla voidaan parantaa lintujen pesimäolosuhteita. Vuonna 2025 tilattiin tervapääskyille kerros- ja rivitaloja, jotka asennetaan vuoden 2026 aikana.	Tekniset palvelut, ympäristönsuojelu	Luonnon köyhtymisen pysäyttäminen	Naantalin käynnissä olevia ympäristö- ja luontohankkeita Naantali
21	Mosaikin paloista lumoketjuksi, Mosaiikki-hanke	Elinympäristöjen hoito	Hanke alkoi syyskuussa 2024 ja jatkuu 31.8.2026 asti. Vuonna 2025 Naantalissa Luolalan teollisuusalueelle toteutettiin pölyttäjiille pieniä uuselinympäristöjä. Yhteistyössä Sitowisen ja mukana olevien yritysten kanssa työstettiin konkreettisia toimia sisältävä mediatiedote, joka tavoitti alueellisia medioita. Lisäksi kaupunki viesti hankkeesta omilla kanavissaan.	Turun kaupunki ja Naantalin kaupunki (Tekniset palvelut, ympäristönsuojelu)	Luonnon monimuotoisuuden lisääminen	Naantalin käynnissä olevia ympäristö- ja luontohankkeita Naantali

#	Toimenpide	Teema	Toimenpiteen kuvaus	Toteuttaja	Tavoiteltava vaikutus	Lisätiedot (linkki)
22	Pölyttäjystävällisen ympäristönhoidon edistäminen Naantalin kaupungissa	Elinympäristöjen hoito	Vuonna 2025 Priodiversity LIFE -hankkeessa järjestettiin koulutuksia kunnan viheryksikön ja ympäristönsuojelun työntekijöille sekä toteutettiin Soinoisen niittykokonaisuus sekä Immasentien ja Lamminkedontien pieni risteysviheralue uuselinympäristöinä.	Suomen luonnonsuojeluliitto, Tekniset palvelut, ympäristönsuojelu ja viheryksikkö	Luonnon köyhtymisen pysäyttäminen, pölyttäjien elinolosuhteiden ja sitä kautta luonnon monimuotoisuuden parantaminen	Priodiversity LIFE - Suomen luonnonsuojeluliitto
23	Kaupunki hoitaa maillaan olevia uhanalaisiksi luokiteltuja perinnebiotooppeja	Elinympäristöjen hoito	Kaupunki on hoitanut maillaan olevia uhanalaisiksi luokiteltuja perinnebiotooppeja.	Tekniset palvelut, viheryksikkö	Luonnon monimuotoisuuden lisääminen perinneympäristöjä hoitamalla	
24	Kaupungin niittyjen kartoittaminen ja uudelleenluokittelu	Elinympäristöjen hoito	Viheryksikössä alkoi 2023 työ uuteen valtakunnalliseen viheralueiden kunnossapitoluokitus RAMS 2020 siirtymiseen. Metsät sekä rakennetut viheralueet, kuten puistot ja ulkoliikuntapaikat, käytiin läpi ensin ja vuonna 2024 siirryttiin avoimiin viheralueisiin eli niittyihin. Niittyjen kartoitus on jatkunut vuonna 2025.	Tekniset palvelut, viheryksikkö	Kartoittamisen avulla uusia alueita suunnitellussa luontoarvot voidaan ottaa paremmin huomioon	
25	Poikon Rantatien suon ennallistaminen	Elinympäristöjen hoito	Vuoden 2025 heinäkuussa tehtiin Poikon Rantatien suolle maastokäynti ennallistamisen suunnittelemiseksi. Suon ennallistaminen toteutetaan vuoden 2026 aikana yhteistyössä Suomen Luonnonsuojeluliiton kanssa.	Tekniset palvelut, viheryksikkö ja ympäristönsuojelu	Luonnon monimuotoisuuden lisääminen elinympäristöjä kunnostamalla	
26	Uuden luonnonsuojelun alueen perustaminen Viialanjärvelle	Elinympäristöjen suojelu	Viialanjärven luontoselvitys valmistui konsulttityönä vuonna 2024. Vuonna 2025 jatkettiin asian valmistelua virkatyönä. Asia viedään päätöksentekoon vuoden 2026 aikana.	Tekniset palvelut, ympäristönsuojelu	Luonnon köyhtymisen pysäyttäminen	
27	Kaupunki perustaa uuselinympäristöjä (niityt, kedot)	Uuselinympäristöt	Uuselinympäristö tarkoittaa ihmisen luomaa tai muokkaamaa elinympäristöä. Uuselinympäristöjen avulla voidaan tukea osaa lajeista ja luontotyypeistä. Uuselinympäristöjä toteutetaan esim. Priodiversity LIFE -hankkeessa (kts. # 22).	Tekniset palvelut, ympäristönsuojelu ja viheryksikkö	Luonnon köyhtymisen pysäyttäminen	
28	Naantalin Vuokratalot Oy:n toimenpiteet	Luonnon monimuotoisuus	Hoidetun nurmikon pinta-alaa on vähennetty Naantalin Vuokratalot Oy:n kiinteistöillä.	Naantalin Vuokratalot Oy	Luonnon köyhtymisen pysäyttäminen	

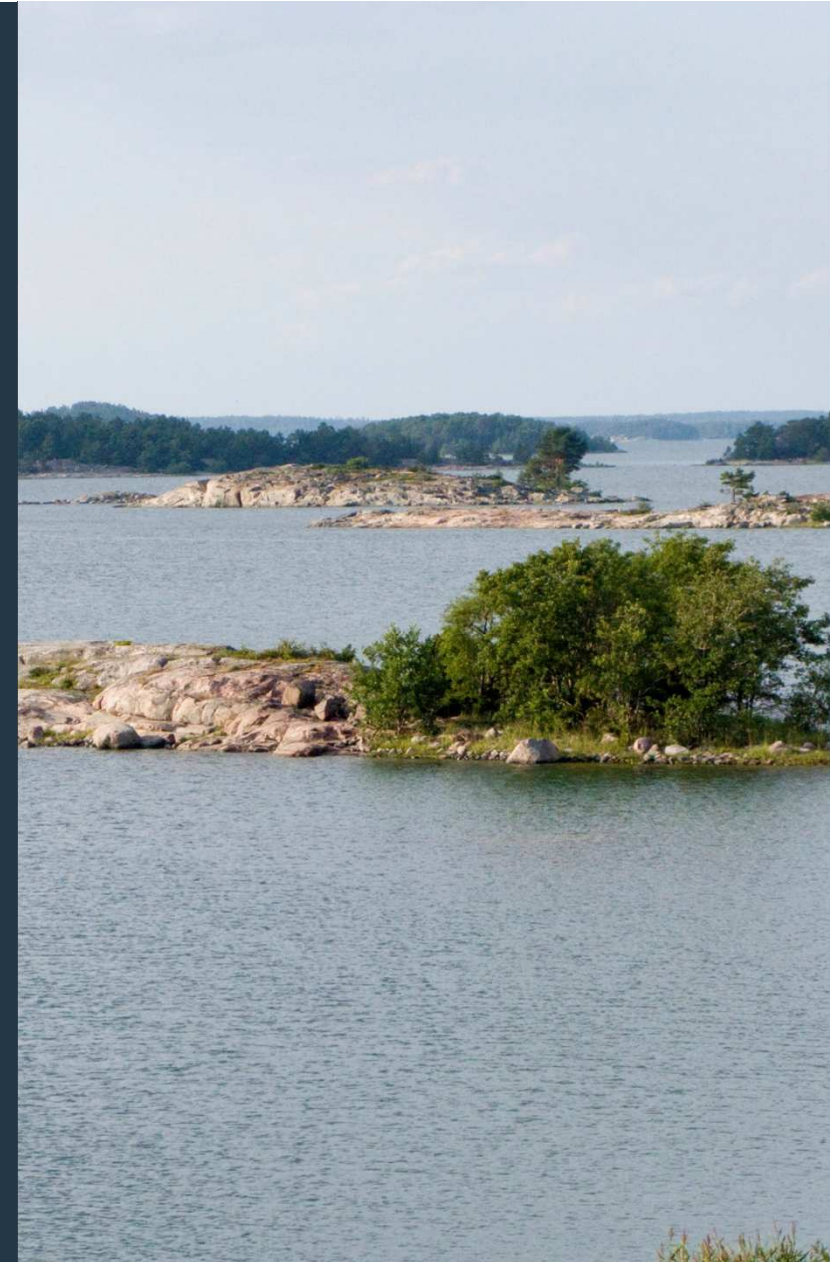
Tavoite 3:

Saaristomeren ja vesistöjen hyvä tila vuoteen 2030
mennessä

Kuinka tavoitteeseen päästään:

1. Toteutetaan konkreettisia toimia valuma-alueella
2. Tehdään yhteistyötä ylikunnallisissa verkostoissa

#	Toimenpide	Teema	Toimenpiteen kuvaus	Toteuttaja	Tavoiteltava vaikutus	Lisätiedot (linkki)
29	Vaarjoen tulvaniityn perustaminen	Konkreettiset toimet valuma-alueella	Vuonna 2025 kaupunki teki maastomittauksia tulvaniityksi suunnitellulla pellolla. Varsinainen toteutus tapahtuu vuonna 2026.	Tekniset palvelut, ympäristönsuojelu	Saaristomeren tilan parantaminen	
30	Kaupungin ympäristönsuojelun Saaristomerirahalla toteutetut toimenpiteet vuonna 2025	Konkreettiset toimet valuma-alueella	100 000 €:n Saaristomeri-rahalla toteutettiin vuonna 2025 mm. seuraavat toimenpiteet: <ul style="list-style-type: none"> Luolalanjärven talvi- ja kesäajan seurantatutkimukset kosteikon rakentamisen jälkeen Avustukset yhdistyksille (Nuikonlahden vesiensuojeluyhdistys ry, Rymättylän Kirkkojärvi-yhdistys ry ja Koverinlahden vesiensuojeluyhdistys ry) VOIMAKAS-konsortioon osallistuminen (Coastrider) Hulevesisuodattimien hankinta ja asennus PEMMA-kohteiden kartoitus Naantalin lounaisosissa Järviruo'on niidot Vaarjoen varressa 	Tekniset palvelut, ympäristönsuojelu	Saaristomeren tilan parantaminen	Kaupunginhallitus 9.3.2026 § 72
31	Naantalin merenlahdet -hanke	Konkreettiset toimet valuma-alueella	Vuonna 2025 päättyneessä hankkeessa laadittiin Naantalin kaupungin alueen hot spot-kohteiksi tunnistetuille merenlahdille kunnostussuunnitelmia. Hankkeessa lisättiin myös Naantalin asukkaiden ympäristötietoisuutta vesiluonnosta ja luontoarvoista sekä omatoimisesta kansalaistoiminnasta. Lisäksi annettiin neuvontaa sekä tukea vesiensuojeluun liittyen.	Tekniset palvelut, ympäristönsuojelu, Lounais-Suomen vesiensuojeluyhdistys ry	Saaristomeren tilan parantaminen, ympäristökasvatuksen lisääminen	Naantalin käynnissä olevia ympäristö- ja luontohankkeita Naantali
32	Ärviän esiintyminen ja poisto Naantalissa -hanke	Konkreettiset toimet valuma-alueella	Hankkeessa selvitetään dronekuvausten soveltuvuutta tähkä-ärviän kartoitukseen, testataan ärviän poistoa ja hyötykäyttöä sekä arvioidaan korjuun vaikutuksia pilottialueella. Korjattu biomassa pyritään saamaan hyötykäyttöön ravinteiksi pellolle. Tavoitteena on saada kokonaiskuva tähkä-ärviän esiintymisestä Naantalissa, minkä vuoksi sen esiintymistä kartoitetaan myös keräämällä kansalaishavaintoja kunnan alueelta. Vesikasvin poiston testaus tehtiin vuonna 2025.	Turun AMK ja Tekniset palvelut, ympäristönsuojelu	Saaristomeren tilan parantaminen	Ärviän esiintyminen ja poisto Naantalissa - Turku AMK
33	Askaisten- ja Mynälähdän valuma-alueyhteistyö –hanke	Ylikunnallinen yhteistyö	Hanke käynnistyi vuonna 2025. Hankkeessa kartoitetaan alueen keskeiset sidosryhmät ja heidän tarpeensa, kootaan ja analysoidaan olemassa oleva selvitys- ja tutkimustieto, määritetään yhteinen alueellinen visio, jonka avulla tavoitteet pyritään sovittamaan alueellisiin ja paikallisiin tarpeisiin sekä laaditaan yhteistoimintasuunnitelma valuma-alueyhteistyön järjestäytymiselle.	Tekniset palvelut, ympäristönsuojelu	Saaristomeren tilan parantaminen	Askaisten- ja Mynälähdän valuma-alueyhteistyö - valonia.fi

#	Toimenpide	Teema	Toimenpiteen kuvaus	Toteuttaja	Tavoiteltava vaikutus	Lisätiedot (linkki)
34	Velkuan vesi- ja jätevesihuollon parantamisen ja kehittämisen suunnitelma	Konkreettiset toimet valuma-alueella	Velkuan vesi- ja jätevesihuolto tullaan liittämään Turun puhdistamoon. Suunnitelma on valmis ja lupakäsittely vesijohdon ja jätevesijohdon sijoittamisesta vesistöosuuksiin on vielä kesken, päätös saadaan todennäköisesti vuoden 2026 aikana. Rakentamisen on tarkoitus tapahtua vuosien 2027-2028 aikana.	Tekniset palvelut, vesihuoltolaitos	Saaristomeren tilan parantaminen	
35	Saaristomeritoimien yleissuunnitelman toimenpiteiden toteuttaminen	Konkreettiset toimet valuma-alueella	Yleissuunnitelma valmistui vuoden 2024 lopulla ja se laadittiin vuosille 2025-2030. Yleissuunnitelmaan listattiin ne toimet, joita kaupunki voi itse toteuttaa. Vuonna 2025 yleissuunnitelman mukaisia toimenpiteitä toteutettiin Saaristomerirahalla (kts. # 30).	Tekniset palvelut, ympäristönsuojelu	Saaristomeren tilan parantaminen	Yleissuunnitelma 2025-2030_0.pdf
36	Naantalın Satama Oy:n toimenpiteet	Konkreettiset toimet valuma-alueella	Vuonna 2025 hulevesijärjestelmää kehitettiin mm. parantamalla sulkuventtiileitä ja kuivatusta, mikä parantaa myös onnettomuustilanteiden hallittavuutta. Kantasatamaan on asennettu 15 kappaletta hulevesikaivosuodattimia mikromuovin sekä hiilivety päästöjen talteen ottamiseksi. Piha-alueelle lisättiin myös uusi öljynerotuskaivo pesupaikan yhteyteen. Lisäksi satama-alueelle sijoitettiin seitsemän kiinteää öljyntorjuntapistettä, mikä vahvisti alueen valmiutta ympäristövahinkoihin.	Naantalın Satama Oy	Saaristomeren tilan parantaminen	

Tavoite 4:

Naantali on esimerkillinen ympäristö- ja ilmastotoimija, -viestijä ja -kasvattaja

Kuinka tavoitteeseen päästään:

1. Kaupungin koulut ja päiväkodit kasvattavat lapsia arvostamaan ympäröivää luontoa ja antavat perustan hyvän luontosuhteen syntymiselle
2. Kehitetään vaikuttavaa ympäristö- ja ilmastoviestintää
3. Toimitaan aktiivisesti alueellisissa ja paikallisissa verkostoissa
4. Huomioidaan ympäristövastuullisuus omistajaohjauksessa
5. Edistetään vihreän siirtymän- ja kiertotalousyritysten sijoittumista Naantaliin

#	Toimenpide	Teema	Toimenpiteen kuvaus	Toteuttaja	Tavoiteltava vaikutus	Lisätiedot (linkki)
37	Saaristokasvatusohjelma	Ympäristökasvatus	Saaristokasvatusohjelma edistää naantalilaisten lasten ja nuorten suhdetta arvokkaaseen kotiseutuunsa. Vuonna 2025 tehtiin kouluille oppimateriaalihankintoja ja järjestettiin saaristokasvatuskoulutus varhaiskasvatuksen henkilöstölle.	Sivistyspalvelut, varhaiskasvatus ja perusopetus, Åbo Akademin SALT-verkosto	Ympäristökasvatuksen lisääminen	
38	Koulujen ympäristön siivoustalkoot	Ympäristökasvatus	Naantalin koulut järjestävät vuosittain siivoustalkoot, joissa oppilaat pääsevät siivoamaan ympäristöä ja luontokohteita.	Sivistyspalvelut	Ympäristökasvatus	
39	Naantalin kaupungin osallistuminen Itämeripäivään vuosittain	Ympäristöviestintä	Vuoden 2025 Itämeripäivänä järjestettiin seminaari vedenalaisesta meriluonnosta ja sen suojelusta. Seminaarissa esityksen pitivät Metsähallituksen, Suomen ympäristökeskuksen sekä Baltic Sea Action Groupin edustajat.	Tekniset palvelut, ympäristönsuojelu	Ympäristö- ja ilmastoviestinnän lisääminen	
40	Mahanpuruja muovista – kampanja	Ympäristöviestintä	Naantali osallistui ensimmäistä kertaa Mahanpuruja muovista –kampanjaan, jossa hulevesikaivonkansia merkitään värikkäillä kalatarroilla, jotta tieto roskien kulkureiteistä lisääntyisi ja roskaantuminen vähenisi. Kaupunki viesti kampanjasta myös sosiaalisessa mediassa.	Tekniset palvelut, ympäristönsuojelu ja viestintä	Ympäristökasvatuksen lisääminen, roskan, kuten muovin, nappaaminen ennen päätymistä mereen	Mahanpuruja muovista - Pidä Saaristo Siistinä ry
41	Ympäristöviestintä Nasta-lehdessä	Ympäristöviestintä	Vuonna 2025 Nasta-toimituskunnassa on aloittanut ympäristösuojelun edustus, jotta kaikki naantalilaiset kotitaloudet tavoitettavassa asukaslehdessä saadaan nostettua ajankohtaisia ympäristö- ja ilmastoaiheita.	Viestintä ja ympäristönsuojelu	Ympäristöviestintä	
42	Kimppakyytisovelluksen käyttöönottoon kannustaminen	Ympäristöviestintä	Vuoden 2025 aikana kimppakyydeistä on viestitty osana Valonian kanssa toteutettavia Yksi matka viikossa- ja Fiksumpi treenimatka -kampanjoita syksyllä 2025.	Hallintopalvelut, viestintä ja elinkeinopalvelut	Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen	

#	Toimenpide	Teema	Toimenpiteen kuvaus	Toteuttaja	Tavoiteltava vaikutus	Lisätiedot (linkki)
43	Suodattimia hulevesikaivoihin	Konkreettiset toimet valuma-alueella sekä ympäristöviestintä	Syksyllä 2025 viestintä laati yhdessä vesihuoltolaitoksen kanssa mediatiedotteen, verkkouutisen ja someviestintää kaupungin hulevesisuodattimista, joita kaupunki asensi keskustan ja Vanhankaupungin hulevesikaivoihin. Viesti tavoitti laajasti erilaisia aluemedioita ja aiheeseen liittyvä somejulkaisu Facebookissa nousi viraaliksi.	Vesihuoltolaitos ja viestintä	Ympäristökasvatuksen lisääminen, roskan, kuten muovin, nappaaminen ennen päätymistä mereen	Naantalin hulevesisuodattimet poistavat vuodessa 960 sinileväkilon verran ravinteita merestä Naantali
44	Bio-, kiertotalous- ja cleantech-liiketoiminnan edistäminen Naantalissa	Kiertotalouden edistäminen	Vuonna 2025 laadittiin esisopimukset maa-alueen vuokrauksesta GNE:n kanssa. Maa-alueen esirakentaminen on aloitettu esisopimuksen mukaisesti.	Kaupunginjohtaja, tekninen johtaja, elinkeinopäällikkö	Kiertotalouden ja vihreän siirtymän edistäminen	
45	Naantalin Satama Oy:n toimenpiteet	Ympäristöviestintä	Vuonna 2025 Naantalin Satama Oy:n jätehuoltoa ja kierrätystä tehostettiin aktiivisella tiedottamisella, ohjeistuksen parantamisella ja kierrätyspisteiden lisäämisellä.	Naantalin Satama Oy	Ympäristö- ja ilmastoviestinnän lisääminen	